

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. ректора Західноукраїнського
національного університету
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«25» вересня 2023 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Гуменної-Дерій Марії Василівни на тему
«Облік і контроль за матеріально-технічними та фінансовими
ресурсами у будівництві: методологія, організація», подану на здобуття
наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за
видами економічної діяльності) (071 – Облік і оподаткування)**

**Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами
наукових робіт університету.** Інформація про матеріально-технічні та
фінансові ресурси є однією із найважливіших у будівельній галузі. Вона дає
змогу здійснювати управління, моніторинг, контроль на всіх етапах
будівництва. Всю цю основну інформацію продукує облік, а тому
удосконалення обліку матеріально-технічних та фінансових ресурсів дає змогу
завершити виконання будівельних робіт вчасно, отримати прибуток, принести
соціальний ефект.

Постійна зміна нормативно-правової бази, воєнні дії, нестабільний
фінансовий клімат держави, низька платоспроможність населення,
функціонування фінансового посередника, поява нових програмних
забезпечень та технологій, застосування альтернативної енергетики у
будівництві ставлять нові виклики до обліку матеріально-технічних та
фінансових ресурсів. Своєчасний та якісний контроль за цими ресурсами

підсилює функціональні особливості, принципи, методологію й організацію обліку матеріально-технічних та фінансових ресурсів у будівельній галузі.

Звідси, матеріально-технічні та фінансові ресурси є вичерпними, а ефективне ведення обліку і контролю за ними дають змогу: врегулювати нормативно-правову базу, організувати документообіг на всіх етапах будівництва, пристосувати звітність до потреб менеджменту та інших внутрішніх і зовнішніх користувачів, поліпшити превентивні та супутні перевірки, надати рекомендації на наступні звітні періоди. З іншого боку, матеріально-технічні та фінансові ресурси мають свою специфіку власне у будівельній галузі щодо: формування й використання будівельних матеріалів, малоцінних швидкозношуваних предметів (МШП), малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА); відображень в бухгалтерському обліку необоротних активів й нарахування амортизації на них; наявності фінансового посередника, який веде окремий облік і контроль за грошовими коштами й розрахунками та резервами коштів; потреби у створенні додаткової управлінської звітності через наявність значної кількості ресурсів; використання спеціальних програмних забезпечень саме в будівельній галузі із специфічною звітністю. Проте не всі питання щодо обліку і контролю матеріально-технічних та фінансових ресурсів у будівництві досліджені у повній мірі, тому тема дисертаційного дослідження є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Напрямок дисертаційної роботи пов'язаний з планом науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету, зокрема: держбюджетних прикладних досліджень на тему: «Модернізація бухгалтерського обліку з використанням комп'ютерно-комунікаційних технологій для забезпечення кібербезпеки підприємств» (номер державної реєстрації 0120U102054), «Домінанти управлінського обліку в умовах діджиталізації для забезпечення економічної безпеки у воєнний і післявоєнний періоди» (номер державної реєстрації 0123U101580); науково-дослідних робіт «Стан та перспективи розвитку системи бухгалтерського обліку та оподаткування в умовах глобалізації» (державний реєстраційний номер 0117U000147), яка виконувалась

в межах основного робочого часу професорсько-викладацького складу кафедри обліку у виробничій сфері та «Розвиток системи бухгалтерського та управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (державний реєстраційний номер 0122U000927), яка виконувалась в межах основного робочого часу професорсько-викладацького складу кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету. В межах цих тем:

- розвинуто методологію та організацію обліку матеріально-технічних ресурсів у будівництві;
- розроблено інформаційну парадигму ресурсів в діджиталізації під час воєнного стану і після нього;
- впорядковано пропозиції щодо поліпшення методології та організації обліку та контролю за грошовими коштами, дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими ресурсами будівельних підприємств;
- розроблено методику логістичного контролю у підприємствах будівельної галузі.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає в удосконаленні теоретичних, методологічних, організаційних складових обліку та контролю за матеріально-технічними і фінансовими ресурсами у будівництві.

Для досягнення визначеної мети передбачено вирішення таких завдань:

- розкрити еволюцію дефініції «ресурси» та розробити їх інформаційну парадигму ресурсів в умовах діджиталізації з метою вироблення авторського трактування цієї дефініції і реалістичного погляду на чинну парадигму ресурсів;
- виявити та охарактеризувати детермінанти матеріально-технічних ресурсів у будівництві для однозначного трактування їх основних понять, категорій та законів розвитку цієї галузі економіки;
- оновити суть і класифікацію фінансових ресурсів як квінтесентного об'єкта обліку та контролю з метою поглибленого розуміння їх призначення, передумов та напрямків надходження і використання;

- удосконалити парадигму обліку матеріальних ресурсів в умовах формування логістично-аналітичної системи функціонування будівельних підприємств для оптимізації шляхів, прискорення термінів руху таких ресурсів та здешевлення витрат на логістичні операції щодо них;

- проаналізувати і вдосконалити методологічні підходи до оцінки в бухгалтерському обліку матеріальних ресурсів у будівництві, визначити її прерогативи і недоліки з метою забезпечення безперервності оцінки придбаних та вироблених власними силами ресурсів і списання на витрати відповідних підрозділів будівельних підприємств;

- розкрити облік малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП) в історичному аспекті і вдосконалити його методологію в умовах глобалізації економіки для удосконалення системи їх ефективного використання;

- вдосконалити методологію управлінського обліку альтернативних матеріальних і прирівняних до них ресурсів у житловому будівництві з метою прискорення темпів будівництва, його здешевлення та забезпечення енергоефективності новозбудованого житла;

- удосконалити методологію й організацію обліку наявності, руху і змін корисності технічних ресурсів для забезпечення структурування інформації про ці ресурси за різними класифікаційними ознаками, виявлення фізично та морально застарілих технічних ресурсів і заміни їх сучаснішими та продуктивнішими;

- здійснити огляд стану організаційно-методичних аспектів облікової політики будівельних підприємств щодо амортизації технічних ресурсів та відображення їх у системі обліку з метою моніторингу норм амортизації і термінів експлуатації;

- надати пропозиції щодо конвергенції міжнародного й українського досвіду обліку альтернативних технічних ресурсів у будівництві для системного пошуку, придбання і використання таких ресурсів;

- виявити проблемні питання щодо нормативно-правового регулювання фінансових інструментів і визначити його вплив на обсяги

фінансових зобов'язань з метою забезпечення кращого трактування суті та змісту понятійно-категоріального апарату;

- розробити новітню парадигму обліку фінансових ресурсів у будівельних підприємствах для створення передумов повнішого забезпечення користувачів актуальною інформацією про нові: мету, завдання, проблеми обліку; об'єкти та техніки обліку, технічні засоби збору даних і обробки даних; технології; види ресурсів (насамперед, інтелектуальні); методи оцінки ресурсів та методики визначення ринкової вартості підприємства і його відокремлених сегментів; значні структурні зміни у складі їх майна тощо;

- визначити шляхи удосконалення обліку і звітності фінансових ресурсів в Україні та їх програмного забезпечення з метою підвищення оперативності обліку, аналітичності показників звітності та зручності використання програмного забезпечення як українського, так і зарубіжного походження;

- сформулювати концепцію контролю за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами в будівництві для покращення його ефективності під час здійснення, передбачених технологічними картами, основних і допоміжних бізнес-процесів;

- розробити методику логістичного контролю у будівельних підприємствах з метою покращення і прискорення в них логістичних потоків та здешевлення вартості логістики на одиницю куплених або проданих ресурсів;

- виокремити методологічні та організаційні особливості контролю за фінансовими ресурсами у будівництві для встановлення міри їх впливу на поліпшення обсягів та структуру фінансових ресурсів у будівельній галузі.

В процесі написання дисертаційного дослідження використовувались загальнонаукові, специфічні та емпіричні методи дослідження. Монографічний метод використано для огляду наукових публікацій вчених-економістів та на їхній базі представлено власні розробки з обліку і контролю за формуванням та використанням ресурсів у галузі житлового будівництва; історичний – для визначення періодів розвитку бухгалтерського обліку в Україні в сегменті матеріально-технічних та фінансових ресурсів; моделювання – з метою

побудови моделі взаємозв'язку всіх видів ресурсів в процесі діджиталізації; індукції та дедукції – для порівняння даних будівельних підприємств та при визначенні проблем обліку ресурсів; абстрагування та конкретизації – для виявлення нових синтетичних та аналітичних рахунків щодо матеріально-технічних та фінансових ресурсів, використання яких поліпшить фінансовий та управлінський облік на підприємстві; спостереження – для відстеження і фіксації фактів фінансово-господарської діяльності з метою ухвалення якісних управлінських рішень та превентивного контролю; графічний – для графічного зображення етапів контролю за обліком фінансових ресурсів різними контролюючими органами та надання пропозицій щодо їх поліпшення.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові документи, що регулюють облік і контроль за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами в Україні та на міжнародному рівнях. Результати досліджень науковців, зокрема, наукові монографії, матеріали науково-практичних конференцій, спеціалізованих фахових видань, спеціалізованої періодики, офіційні статистичні дані, дані будівельних підприємств, матеріали власних досліджень.

Об'єктом дослідження є процеси, що пов'язані з наявністю і рухом матеріально-технічних та фінансових ресурсів у будівництві.

Предметом дослідження виступають методологічні та організаційні проблеми обліку і контролю за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами у будівництві, зокрема житловому.

Формулювання наукової проблеми, нове розв'язання якої отримано в дисертації. Дисертація Гуменної-Дерій Марії Василівни присвячена вирішенню актуальної наукової проблеми – дослідженню стану та перспектив розвитку методології й організації обліку і контролю за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами у будівництві, як ключової галузі економіки у післявоєнній відбудові України, зокрема у відбудові її житлового фонду, пошкодженого або зруйнованого під час воєнного стану.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і розробці рекомендацій щодо вдосконалення методології та організації обліку і контролю за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами з метою ефективного управління процесами, пов'язаними з будівництвом. Звідси, обґрунтовано найбільш важливі наукові результати, зокрема:

вперше:

- розроблено інформаційну парадигму ресурсів, відповідно до якої основою матеріально-технічних і фінансових ресурсів є інформаційні ресурси, які є базою для ухвалення управлінських рішень. В умовах діджиталізації всі ці ресурси набувають нових напрямків розвитку, зокрема щодо: а) матеріальних ресурсів діджиталізація сприяє відновленню природних ресурсів; б) матеріально-фінансових – оптимізації матеріальних витрат; в) фінансових – появу нового виду грошових одиниць; г) фінансово-технічних – швидкості здійснення розрахунків; д). технічних ресурсів – економії часу; е) матеріально-технічних ресурсів – пошуку альтернативних ресурсів;

- сформовано концепцію контролю за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами у будівництві щодо їх: мети, предмета, методу, функцій; об'єктів, суб'єктів, принципів, форм і видів контролю. При цьому методологію контролю за матеріально-технічними і фінансовими ресурсами у будівництві запропоновано трактувати як сукупність методів, що забезпечують досягнення мети контролю за матеріально-технічними і фінансовими ресурсами у будівництві, а організацію контролю як сукупність заходів та дій суб'єктів контролю, що спрямовані на практичну реалізацію мети і завдань контролю за матеріально-технічними і фінансовими ресурсами у будівництві. Етапами проведення внутрішнього та зовнішнього контролю за фінансовими ресурсами у житловому будівництві запропоновано такі: початковий, поетапно-поточний, завершально-прогностичний;

- розроблено новітню парадигму обліку фінансових ресурсів у будівельних підприємствах на нормативно-правовому рівні, яка передбачає

виконання таких дій: 1) вибір способів ведення розрахунків; 2) визначення фінансових інструментів та способів їх оцінки; 3) вибір контракту за фіксованою ціною та контракту за ціною «витрати плюс»; 4) проектування робочого плану рахунків; 5) складання переліку робочих фінансових документів; 6) визначення набору статей у фінансовій звітності; 7) підготовка плану розроблення, удосконалення й узгодження форм і переліку показників управлінської звітності будівельного підприємства;

удосконалено:

- детермінанти матеріально-технічних ресурсів в будівельній галузі, які, на відміну від існуючих, включають ще і такі: в будівельній галузі, зокрема: за ціновою політикою (елітні, дороговартісні, оптимальної вартості, низьковартісні); за альтернативністю (альтернативні, традиційні); за ознакою управління ними (централізовані, децентралізовані, змішані); за ефективністю (ефективні, неефективні); за амортизаційною ознакою (швидко амортизаційні, середньої амортизації, тривалої амортизації); за перенесенням вартості на об'єкт будівництва (повне перенесення, часткове перенесення); за національним походженням (вітчизняні, зарубіжні). Названі класифікації лягли в основу запропонованих аналітичних рахунків з обліку таких активів;

- квінтесентні особливості класифікації фінансових ресурсів у житловому будівництві: за технічною ознакою (електронні, механічні); за договором (форвардні, ф'ючерсні); за участю фінансового посередника (через фонди фінансування будівництва, через фонди операцій з нерухомістю, через інститути спільного інвестування, шляхом емісії цільових облігацій, через інші шляхи виконання зобов'язань в межах законодавства); відповідно до балансу (як фінансові активи, як джерела утворення фінансових активів); для іпотечного кредитування (поступового погашення, одноразового погашення);

- структуру управлінських звітів щодо застосування традиційних та альтернативних матеріальних ресурсів, зокрема: управлінського звіту про використання будівельних матеріалів, сировини і матеріалів; управлінського звіту про використання природного газу, електроенергії та води; управлінський звіт про використання нафтопродуктів, мастильних матеріалів, твердого палива

та біопалива на об'єкті будівництва. Це дасть змогу, на відміну від чинних звітів, визначити в якій частці будівельні підприємства готові використовувати традиційні, а в якій – альтернативні матеріальні ресурси;

- облікову політику амортизації основних засобів будівельного підприємства в частині: 1) методів нарахування та дорахування сум амортизації (зносу) основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів; 2) встановлення вартісних меж, реальної ліквідаційної вартості і термінів їхнього корисного використання (експлуатації), років; 3) внесення змін в системі обліку у зв'язку зі змінами фізичного стану необоротних активів та їх переоцінкою; 4) виключення з переліку об'єктів на котрі нараховується або дораховується амортизація (знос), які прийняті в експлуатацію, але не оформлені актами введення, а також тих об'єктів, на які уже повністю (100 %) нараховано суми амортизації (зносу); 5) формування і використання резервів (фондів) грошових коштів для оновлення необоротних активів; 6) розрахунку сум зносу (амортизації) за прийнятими основними засобами: а) одержаними безоплатно; б) придбаними; 7) обчислення сум зносу (амортизації) за вибулими основними засобами: а) переданими безоплатно; б) вибулими внаслідок ліквідації (реалізації) тощо;

- систему обліку логістичних витрат будівельного виробництва за стадіями, на основі якої надано пропозицію обліковувати ці витрати на рахунку 29 «Логістичні витрати» із наступними субрахунками, зокрема: логістичні витрати відділу постачання (291), логістичні витрати складів виробничих запасів (292), логістичні витрати виробничих і обслуговуючих підрозділів (293), логістичні витрати складів готової продукції (294), логістичні витрати відділу збуту (295), логістичні витрати відділу транспорту (296), логістичні витрати відділу маркетингу (297), логістичні витрати відділу логістики (298), адміністративні логістичні витрати (299);

- облік фінансових ресурсів за трьома напрямками, а саме: облік фінансових ресурсів альтернативного будівництва; дослідження та вдосконалення управлінської звітності щодо руху грошових коштів; поліпшення процесів діджиталізації обліку фінансових ресурсів. Запропоновано

будівельним підприємствам використовувати програмне забезпечення компанії Sage 300 Construction and Real Estate, програмне забезпечення «BOOKKEEPER», «BAS Будівництво» та інші;

- порядок розрахунку платоспроможності населення України та Європи щодо придбання житла і її непрямий, але визначальний вплив на фінансовий облік будівельних підприємств. Оскільки відсутність коштів на фінансування будівництва усуває можливість проведення будівельно-монтажних робіт, негативно впливає на облік грошових коштів та розрахунків, сприяє виникненню сумнівних заборгованостей та веде до збитків, тому для ефективного ведення обліку визначені нові напрямки формування та використання фінансових ресурсів будівництва у частині обліку і контролю;

- методику аудиторського контролю логістичних витрат та економії ресурсів у процесі логістичної діяльності будівельних підприємств, в якій, на відміну від існуючих, чітко прописано його послідовність за такими етапами: планування й організація аудиторського контролю логістичних витрат та економії ресурсів; аудиторський контроль за правильністю та своєчасністю документального відображення логістичних витрат та економії ресурсів; контроль за правильністю розрахунку й обґрунтованістю списання логістичних витрат; перевірка своєчасності та повноти відображення логістичних витрат і економії ресурсів у відповідних реєстрах синтетичного й аналітичного обліку; контроль за обґрунтованістю включення статей витрат до складу логістичних витрат для потреб податкових розрахунків; підготовка, узгодження і остаточне ухвалення тексту аудиторського висновку за результатами перевірки логістичних витрат та економії ресурсів у процесі логістичної діяльності; напрямки поліпшення методики й організації аудиторської перевірки логістичних затрат і економії ресурсів;

набуло подальшого розвитку:

- генезис обліку МШП та формування управлінської звітності з цього роду активів шляхом запровадження управлінського звіту про використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, який, на відміну від існуючих, передбачає наявність низки реквізитів, що забезпечить працівників

менеджменту та власників підприємств необхідною інформацією для ухвалення ефективних управлінських рішень в умовах глобалізаційної економіки;

- вплив особливостей альтернативних технічних ресурсів будівництва, технологій, проектів, управлінських рішень на систему ведення їх обліку, зокрема: 1) доцільність формування перспективних, поточних, завершених та відкладених переліків альтернативних будівництв, технічних ресурсів у контексті визначення їх у ролі нових об'єктів обліку, розкриття ознак їхньої альтернативності і очікуваних (досягнутих) економічних вигод для підприємства; 2) системне відстеження стану альтернативних, технічних ресурсів та первинне документальне (електронне) відображення господарських операцій і сум з ними пов'язаних; 3) об'єктивна необхідність ведення кожного виду альтернативних будівництв, технологій, управлінських рішень, технічних ресурсів на окремих аналітичних рахунках; 4) альтернативні ресурси, інвестицій в інновації повинні мати низку джерел фінансування, постачання, котрі належить певним чином фіксувати у системі обліку із зазначенням об'єктно-суб'єктної, вартісної, територіальної та часової динамік; 5) встановлення показників, форм і термінів звітності й економічного контролю за альтернативними будівництвами, технологіями, управлінськими рішеннями, проектами, технічними ресурсами; 6) зіставлення певних характеристик альтернативних будівництв, технологій, управлінських рішень, технічних ресурсів із звичайними і проведення оцінки їх ефективності за різними методиками, підходами (витратним, дохідним, прибутковим);

- методологічні підходи до оцінки в бухгалтерському обліку матеріальних ресурсів у будівництві. Доведено, що проблематика оцінки у будівництві проявляється через: значну номенклатуру будівельних матеріалів, що взаємопов'язана із одиницями їх виміру; розрахунок необхідної кількості будівельних матеріалів, що потребує попередньо складеного плану; вибір постачальників будматеріалів формує частково ціну на будівельні матеріали; новітні будівельні матеріали можуть вимагати нових видів оцінки; суттєвий вплив інфляційних процесів на вибір матеріалів в момент їх витрачання. Всі ці

моменти запропоновано враховувати при підготовці наказу про облікову політику будівельного підприємства;

- методологія й організація обліку наявності, руху і змін корисності технічних ресурсів. Технічними ресурсами будівельного призначення запропоновано вважати нерухомі і рухомі дороговартісні ресурси, які використовуються під час підготовчих, основних та завершальних будівельних робіт з метою полегшення їхнього виконання працівниками будівельних професій. Вдосконалену в дисертації класифікацію будівельних машин і механізмів запропоновано використовувати для деталізації 8 груп аналітичних рахунків першого порядку до субрахунку 104 «Машини та обладнання». В основу організації управлінського обліку технічних ресурсів покладено такі їх класифікаційні ознаки: щодо купівлі-продажу; за готовністю до виконання будівельно-монтажних робіт (БМР); за відношенням будівельних машини та обладнання (БМО) до власності підприємства; за країною-виробником будівельних машини та обладнання; щодо виду оренди (лізингу) будівельних машини та обладнання; стосовно походження орендаря (лізингоодержувача) будівельних машини та обладнання; щодо системи обліку будівельних машини та обладнання; за галуззю, де використовуються будівельні машини та обладнання; щодо застосування у виробничому процесі; за джерелами придбання будівельних машин та обладнання (БМО); за часом з початку експлуатації будівельних машин та обладнання у підприємстві (років). Синтетичний облік і звітність з технічних ресурсів запропоновано удосконалювати за допомогою усіх інструментів методу бухгалтерського обліку;

- розв'язання проблемних питань нормативно-правового регулювання фінансових інструментів і визначення його впливу на обсяги фінансових зобов'язань. Фінансові інструменти відповідно до потреб обліку поділено за: видами, походженням, зонами ефективності, оцінкою вартості, способом регулювання, шляхами здійснення фінансових розрахунків, застосуванням штучного інтелекту, прогнозним впливом на фінансовий результат, ризиками. Така класифікація, на відміну від існуючих, дасть змогу проаналізувати які

фінансові ресурси переважають на конкретному будівельному підприємстві та поліпшити їх склад. Алгоритм з організації ведення обліку фінансових ресурсів у будівельних підприємствах на нормативно-правовому рівні повинен передбачати виконання таких дій: вибір способів ведення розрахунків; визначення фінансових інструментів та способів їх оцінки; вибір контракту за фіксованою ціною та контракту за ціною «витрати плюс»; проектування робочого плану рахунків; складання переліку робочих фінансових документів; визначення набору, зручних для підприємства, статей у фінансовій звітності; підготовка плану розроблення, удосконалення й узгодження форм і переліку показників управлінської звітності будівельного підприємства.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на науково-практичних міжнародних і всеукраїнських конференціях, круглих столах. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що є у дисертації, свідчить раціонально підібрані методологічні засади дослідження і повнота опрацьованої здобувачкою інформаційної бази.

Наукове та практичне значення роботи. Наукове значення роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та розробці важливої наукової проблеми підвищення оперативності й якості обліково-інформаційного і контрольно-превентивного забезпечення підприємств будівельної галузі як ключової галузі економіки у післявоєнній відбудові України, зокрема у відбудові її житлового фонду, пошкодженого або зруйнованого під час воєнного стану. Результати дослідження можуть бути використані для подальшої розробки наукових та практичних проблем фінансового та управлінського обліку і звітності, внутрішнього контролю за ресурсами будівельних підприємств, і зокрема житлово-будівельних.

Практичне значення одержаних результатів полягає в науковому обґрунтуванні та практичному спрямуванні пропозицій здобувачки з розвитку методології та організації обліку і контролю за матеріально-технічними та

фінансовими ресурсами, а здійснені дослідження дають змогу поліпшити обліково-інформаційну систему підприємств будівельної галузі щодо їхнього ресурсного забезпечення з метою вироблення оптимальних управлінських рішень для цієї – однієї з провідних галузей економіки, від якої залежить майбутня післявоєнна відбудова України.

Використання результатів роботи. Результати дисертаційного дослідження використані у практичній діяльності суб'єктів господарювання сфери будівництва, аудиторських фірм, професійних громадських організацій, закладів вищої освіти, серед яких:

- ТОВ «Тернопільбуд» (довідка № 01/805 від 26.05.2021 р.) – пропозиції щодо покращення організації та методології обліку і контролю за надходженням, внутрішнім переміщенням та використанням матеріальних ресурсів. Зокрема, пропозиції із удосконалення переліку аналітичних рахунків і порядку ведення аналітичного обліку за синтетичними рахунками 20 «Виробничі запаси», 24 «Брак у виробництві» та 28 «Товари» із врахуванням особливостей будівельної галузі; поліпшення структури і показників внутрішніх звітів про номенклатуру, кількість та вартість будівельних матеріалів в частині їх надходження, оцінки і використання; оперативного контролю за рухом матеріальних ресурсів у розрізі об'єктів будівництва, матеріально відповідальних осіб, назв, кількості, якості та вартості таких ресурсів;

- ТОВ «Добробуд» (довідка № 14 від 18.05.2022 р.) – пропозиції з поліпшення методології, методики та організації обліку наявності, надходження і використання (експлуатації) технічних ресурсів. Йдеться, насамперед, про пропозиції з покращення обліку та звітності наявності, руху і змін корисності основних технічних ресурсів; обліково-звітних аспектів амортизаційної політики будівельних підприємств щодо таких ресурсів; обліку альтернативних технічних ресурсів у будівництві з урахуванням міжнародного та українського досвіду; імплементації фінансової звітності у сегменті технічних ресурсів будівництва;

- Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України (довідка № 50 від 03.06.2022 р.) – рекомендації щодо практичного вирішення проблем відображення даних в системі фінансового та управлінського обліку і контролю за використанням матеріальних ресурсів із врахуванням специфіки будівництва монолітно-каркасних, цегляних та модульних будинків; обліку і звітності наявності, руху та змін корисності основних технічних ресурсів; амортизаційної політики будівельних підприємств щодо таких ресурсів у частині обліку та звітності; конвергенції міжнародного й українського досвіду обліку альтернативних технічних ресурсів у будівництві; системної підтримки фінансової та управлінської звітності підприємств у сегменті технічних ресурсів будівництва; концепції обліку фінансових ресурсів будівельних підприємств і т. д.;

- Конфедерація будівельників України (довідка № 314/08 від 17.08.2022 р.) – пропозиції щодо: облікових аспектів нормативно-правового регулювання фінансових ресурсів; формування Концепції обліку фінансових активів будівельних підприємств; поліпшення можливостей застосування комп'ютерно-інформаційних технологій в сегменті обліку ресурсів у будівельних підприємствах; перспектив обліку фінансових ресурсів у цифровій економіці; подальшого розвитку інформаційного забезпечення контролю в підприємствах будівельної галузі; методології та організації контролю за матеріально-технічними і фінансовими ресурсами в будівництві тощо;

- ВГО «Інститут обліку і оподаткування» (довідка № 30-22/1 від 30.08.2022 р.) – пропозиції щодо методології й організації контролю за матеріально-технічними і фінансовими ресурсами в будівництві; динамічного розвитку комп'ютерних технологій інформаційного забезпечення ведення управлінського та фінансового обліку, звітності у підприємствах, що здійснюють будівельну діяльність;

- ТОВ «Аудит-сервіс ІНК» (довідка № 24-Е/16.09.22 від 16.09.2022 р.) – новації щодо вдосконалення моніторингу аудиторських пропозицій в будівництві; рекомендації з поліпшення превентивного

супутнього контролю та контролю за принципом зворотного зв'язку матеріально-технічних ресурсів;

- ВБФ ТОВ «Потенціал» (довідка № 31-21-1 від 20.09.2022 р.) – пропозиції з поліпшення: методики визначення динаміки і питомої маси основних засобів у будівництві; ведення управлінського обліку щодо технічних ресурсів; організаційно-методичні аспекти із вдосконалення амортизаційної політики будівельного підприємства; внутрішнього контролю за технічними ресурсами в сегменті превентивного контролю за технічними ресурсами;

- ПП «СЛМ-Пласт» (довідка № 06 від 09.06.2023 р.) – пропозиції щодо особливостей відображення логістичних витрат в системі обліку із отримання, використання та реалізації матеріальних ресурсів; з поліпшення управлінських звітів у частині руху грошових коштів, як однієї із складових фінансових ресурсів, а також пропозиції щодо ведення внутрішнього контролю за розрахунками фінансових посередників на початковому, поетапно-поточному та завершально-прогностичному етапах контролю;

- ПП Яна «Буд» (довідка № 47 від 26.06.2023 р.) – пропозиції з удосконалення обліку технічних ресурсів в частині їх класифікації, відображення на рахунках бухгалтерського обліку; поліпшення аналітичного обліку будівельних машин і обладнання; враховані пропозиції для вдосконалення обліку інноваційної діяльності, що сприятиме пошуку нових технічних джерел та спростить застосування прогресивних методів управління будівництвом; сформульовано пропозиції щодо ефективності ведення контролю витрат майбутніх періодів, що дає змогу зекономити матеріально-технічні ресурси.

- Кафедра обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету (довідка № 126-28/1439 від 23.09.2022 р.) – результати наукового дослідження впроваджені у навчальний процес Західноукраїнського національного університету. Вони використовуються під час підготовки лекцій, семінарських (практичних) занять з навчальних дисциплін «Бухгалтерський облік і оподаткування», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Інформаційні технології в обліку та оподаткуванні» і «Організація обліку та

податкове планування». Науково-методичні результати здобувачки використані під час написання магістерських робіт, наукових статей і тез доповідей зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»; в процесі підготовки наглядних матеріалів та методичних рекомендацій для навчальних потреб із обліку й оподаткування.

Повнота викладення матеріалів дисертації у публікаціях та персональний внесок в них здобувачки. Всі наукові результати, висновки і пропозиції, викладені у дисертації та винесені на захист, одержано авторкою особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертації використано лише ті ідеї і положення, що є результатом особистої роботи здобувачки.

Основні положення та результати дисертації викладено у 49 наукових публікаціях, з них: 23 статей – у наукових фахових виданнях, 22 – з яких у наукових фахових виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз (з них 4 – у базі «Web of Science», в тому числі: – 3 статті у виданнях з квантилем Q4 і 1 – у виданні з квантилем Q3), 26 праці апробаційного характеру (з них: 4 – у колективних монографіях). Загальний обсяг опублікованих праць становить 30,43 друк. арк. (особисто авторці належить 19,87 друк. арк.), серед них: наукових праць в яких висвітлені основні результати наукових досліджень за темою дисертації – 15,35 друк. арк.; наукових праць апробаційного спрямування – 4,52 друк. арк.

Список публікацій здобувача за темою дисертації.

Наукові праці, які відображають основні наукові результати дисертації:

1. Gumenna-Deriy Mariia, Khorunzhak Nadiya, Zharikova Olena, Rozheliuk Viktoriia, Tsyhan Raisa. Information model of material and technical and financial resources in housing Ukraine and Europe: accounting and management aspect. *Independent journal of management & production (IJM&P)*. Vol. 12 n. 6. P. S. 495 - S. 515. DOI: <https://doi.org/10.14807/ijmp.v12i6.1764> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000717956100010>

(Web of Science, кuartиль Q4; 1,50 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,70 д. а.).

2. Gumenna-Derij Mariia, Khorunzhak Nadiya, Poprozman Nataliia, Berezka Kateryna, Kruchak Lyudmila. Modeling, accounting and control of formation and use of resources (on the example of the construction industry). *Independent journal of management & production (IJM&P)*. Vol. 13 n. 3. P. S. 123 – S. 144. DOI: <https://doi.org/10.14807/ijmp.v13i3.1901> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000795794100008>

(Web of Science, кuartиль Q4; 1,5 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,50 д. а.).

3. Zadorozhnyy, Z. -M., Muravskiy, V., Semaniuk, V., & Gumenna-Derij, M. (2022). Global management accounting principles in the system of providing resource potential of the enterprise. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 3 (44), 63-71. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3765> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000833717900006>

(Web of Science, кuartиль Q4; 1,00 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,25 д. а.).

4. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Gumenna-Derij M., Zarudna N. (2022). Innovative accounting and audit of the metaverse resources. *Marketing and Management of Innovations*. 2022. Vol. 13. Issue 4. P. 10-19. DOI: <https://doi.org/10.21272/mmi.2022.4-02> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000984416600002>

(Web of Science, кuartиль Q3; 1,00 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,25 д. а.).

5. Гуменна-Дерій М. В. Оцінка стану і перспективи впровадження досвіду зарубіжних країн у вітчизняну систему обліку. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 5. С. 168-172. URL: http://bses.in.ua/journals/2016/5_2016.pdf (0,60 д. а.).

6. Гуменна-Дерій М. В., Гуменний П. В. Комп'ютеризація бухгалтерського обліку на вітчизняному та зарубіжних рівнях (на прикладі

будівельних підприємств). *Збірник наукових праць державного Подільського державного аграрно-технічного університету. Серія: Економічні науки.* 2016. Вип. 24, ч. 3. С. 31-42. (0,65 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,40 д. а.).

7. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Управлінський облік і аналіз бізнес-процесів у підприємстві. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнар. зб. наук. праць.* 2018. Вип. 2 (40). С. 12-18. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2018-2\(40\)-12-18](https://doi.org/10.26642/pbo-2018-2(40)-12-18) (0,9 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,60 д. а.).

8. Гуменна-Дерій М. В., Гуменний П. В. Системний підхід до побудови обліку та його автоматизації в підприємствах з альтернативними джерелами енергії. *Вісник Тернопільського національного економічного університету.* 2019. Вип. 4 (94). С. 90-102. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2019.04.090> (1,10 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,75 д. а.).

9. Гуменна-Дерій М. Дефініція поняття «матеріально-технічні ресурси» та їх взаємозв'язок з іншими ресурсами у будівництві. *Вісник Тернопільського національного економічного університету.* 2020. Вип. 3 (97). С. 252-265. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.03.252> (0,90 д. а.).

10. Гуменна-Дерій М., Івасечко У. Фінансові ресурси у житловому будівництві: обліково-звітний аспект. *Світ фінансів.* 2020. Вип. 4 (65). С. 118-130. DOI: <https://doi.org/10.35774/SF2020.04.118> (0,80 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,50 д. а.).

11. Дерій В., Гуменна-Дерій М., Кручак Л. Контроль за витратами та економією ресурсів у процесі логістичної діяльності будівельних підприємств: методика, організація. *Вісник економіки.* 2021. Вип. 1 (99). С. 111-127. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.01.111> (0,95 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,50 д. а.).

12. Івасечко У., Гуменна-Дерій М., Дерій В. Фінансові ресурси підприємств будівельної галузі як важелі соціального партнерства: облік та оподаткування. *Вісник економіки.* 2021. Вип. 4 (102). С. 187-210. DOI:

<https://doi.org/10.35774/visnyk2021.04.187> (1,70 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,90 д. а.).

13. Гуменна-Дерій М., Шара Є., Слесар Т. Облік, контроль і аналіз витрат та забезпечення матеріально-технічними ресурсами діяльності підприємств у майбутні періоди. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 1 (103). С. 110-129. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.187> (1,45 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,70 д. а.).

14. Гуменна-Дерій М. Система обліку основних технічних ресурсів та її поліпшення у будівництві. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 1. С. 99-118. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2022.01.099> (1,95 д. а.).

15. Дерій В., Романів Р., Гуменна-Дерій М. Облік і звітність про МШП, МНМА у будівництві: стандарти відображення, проблеми ідентифікації та організації. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 3 (105). С. 101-122. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.03.101> (1,6 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,7 д. а.).

16. Гуменна-Дерій М. Концепція контролю та превентивно-супутні заходи з поліпшення ресурсного потенціалу в житловому будівництві. *Інноваційна економіка*. 2022. Вип. 2-3. С. 62-68. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2022.2-3.9> (0,9 д. а.).

17. Гуменна-Дерій М., Зінкевич О. Нормативно-правове регулювання обліку фінансових активів як складової фінансових інструментів у будівництві. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2022. № 2 (98). С. 43-57. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve220225> (0,95 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,6 д. а.).

18. Гуменна-Дерій М. Етапи здійснення контролю за фінансовими ресурсами в житловому будівництві. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2022. Вип. 3-4. С. 16-26. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo202.03-04.016> (1,10 д. а.).

19. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М., Шара Є. Ю., Слесар Т. М. Готова продукція в системі управління матеріальними ресурсами і витратами

підприємства: обліково-аналітична категорія, класифікація, оцінка та облік. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Економічні науки. 2023. № 2 (70). С. 141-153. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-2-8583> (0,95 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,4 д. а.).

20. Дерій В., Гуменна-Дерій М. Облік і контроль за допоміжними матеріальними ресурсами в управлінні фінансовою безпекою у будівництві. *Вісник економіки*. 2023. Вип. 1 (107). С. 67-79. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.01.067> (0,75 д. а. ., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,5 д. а.).

21. Гуменна-Дерій М., Шара Є. Ю., Слесар Т. М. Теоретичні засади єдиного соціального внеску та його відображення в системі обліку і контролю за розрахунками та фінансовими ресурсами підприємства. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. Том 1 № 33. С. 40-51. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-01-40-51> (1,25 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,5 д. а.).

22. Гуменна-Дерій М., Гуменний П. Автоматизація обліку фінансових ресурсів у будівництві. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Економічні науки. 2023. № 4 (72), 1 т. С. 200-206. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-4-8822> (0,7 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,4 д. а.).

23. Гуменна-Дерій М. Облік основних матеріальних ресурсів та аналіз ефективності логістичних операцій у будівництві. *Облік і фінанси*. 2023. Вип. 1 (99). С. 130–134. DOI: [https://doi.org/10.33146.2307-9878-2022-1\(99\)-130-134](https://doi.org/10.33146.2307-9878-2022-1(99)-130-134) (0,75 д. а.).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

24. Znak N., Deriy M. Non-financial reporting by GRI: experience of Canada and Ukraine. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 10-11 жовтня 2014 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2014. С. 5-7 (0,18 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,09 д. а.).

25. Дерій М. В. Інформатизація вітчизняного бізнесу в контексті проблем та вимог обліку. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики*: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2015. С. 283-284. (0,12 д. а.).

26. Дерій М., Сандій М. Проблеми і перспективи розвитку вітчизняної системи обліку: економічні і соціальні підходи. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації*: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2016. С. 208-209. (0,12 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,06 д. а.).

27. Znak N., Deriy M. Prospects for the introduction of the Canadian experience in ukrainian accounting system. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., 11 травня 2016 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. С. 23-24. (0,12 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,06 д. а.).

28. Humenna-Derii M. V. Documenting and accounting the transactions by construction stages and methods of making monetary payments. *Conceptual approach to reforming of the national accounting system*: monogr.; Z.-M. V. Zadorozhnyi, Ya. D. Krupka, O. I. Skasko [et al.]; Under scientific editorial supervision of Z.-M. V. Zadorozhnyi. Ternopil: TNEU, 2017. 236 p. P. 122-130. (0,6 д. а.).

29. Гуменна-Дерій М. В. Соціальна відповідальність фінансового посередника за правильністю ведення обліку розрахунків у будівництві. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., 31 травня – 01 червня 2018 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 291-293. (0,12 д. а.).

30. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Трансформація бухгалтерського обліку і фінансової звітності та її місце в українських економічних реформах. *Стан і перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації*: моногр.; [З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, В. А. Дерій та ін.]; за наук. ред.

д.е.н., проф. З.-М. В. Задорожного. Тернопіль: ВПЦ ТНЕУ «Економічна думка», 2018. С. 147-156. (0,6 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,3 д. а.).

31. Гуменна-Дерій М. В. Облік та звітність в управлінні грошовими потоками. *Концептуальні основи розвитку системи бухгалтерського і управлінського обліку та звітності*: моногр.; за наук. ред. докт. екон. наук, проф. З.-М. В. Задорожного. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С. 138-143. (0,45 д. а.).

32. Знак Н., Гуменна-Дерій М. В. Нові виклики та перспективи розвитку сучасної професії бухгалтера. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С. 123-124. (0,16 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,08 д. а.).

33. Гуменна-Дерій М. В. Консистентний підхід до класифікації ресурсів в умовах інформаційно-облікового простору. *Стан і перспективи розвитку бухгалтерського і управлінського обліку умовах глобалізації*: моногр.; за наук. ред. д. е. н., проф. Задорожного З.-М. В. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. С. 20-28. (0,60 д. а.).

34. Гуменна-Дерій М. В. Контроль за страхуванням фінансових ризиків у житловому будівництві. *Соціально-економічні трансформації у розвитку держави*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 22-23 квітня 2021 р.: у 2-х т. Т. 1. Ч. 1; за заг. ред. І. В. Мельник. Тернопіль: Крок, 2021. С. 214-217. (0,18 д. а.).

35. Гуменна-Дерій М. В. Фінансові ризики та їхній вплив на фінансовий та управлінський облік в житловому будівництві. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали IX міжнар. наук.-практ. конф., 14-15 травня 2021 р. [відповідальні за випуск проф. Куцик П. О., проф. Воронко Р. М., Марценюк Р. А.]. Львів: Вид-во ЛТЕУ, 2021. С. 178-181. (0,18 д. а.).

36. Знак Н., Дерій М. В. Вплив інтелектуальних здібностей бухгалтера на формування матеріально-технічних та фінансових ресурсів. *Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних*

викликів: матеріали Міжнар. круглого столу [м. Тернопіль, 28 травня 2021 р.]. Том 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 206-208. (0,18 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,09 д. а.).

37. Гуменна-Дерій М. В., Дерій В. А. Організація обліку та податкове планування: теорія, практика бізнесу щодо матеріальних ресурсів у будівельних підприємствах. *Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір*: зб. IV Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 8-9 вересня 2021 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 227-230. (0,16 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,08 д. а.).

38. Гуменна-Дерій М. В. Матеріальні ресурси у житловому будівництві: обліково-логістичний аспект. *Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки*: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Луцьк, 9 жовтня 2021 р.]. Луцьк: ЛНТУ, 2021. С. 104-107. (0,12 д. а.).

39. Гуменна-Дерій М. В. Квінтесентна класифікація фінансових ресурсів щодо обліку і контролю у житловому будівництві. *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Київ, 21 жовтня 2021 р.]. Київ: НАУ, 2021. С. 183-185. (0,12 д. а.).

40. Гуменна-Дерій М. В. Перспективи вдосконалення обліку матеріальних ресурсів у сфері житлового будівництва. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах інформаційного суспільства*: зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 115-річчю Київ. нац. екон. ун-ту ім. В. Гетьмана, 9–10 груд. 2021 р.; [редкол.: М. І. Бондар (голова) та ін.]. Київ: КНЕУ, 2021. С. 22–24. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/37078/spvuis_03_1221.pdf?sequence=1&isAllowed=y (0,12 д. а.).

41. Гуменна-Дерій М. В. Особливості вдосконалення обліку матеріально-технічних та фінансових ресурсів щодо модульного будівництва. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління в умовах цифрової трансформації*: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 7 квітня 2022 року). Рівне: НУВГП, 2022. С. 164–166. (0,14 д. а.).

42. Гуменна-Дерій М. В. Генезис обліку матеріальних ресурсів в житловому будівництві та його вплив на систему бухгалтерського обліку. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки*: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти [м. Рівне, 11-12 травня 2022 року]. Рівне: НУВГП, 2022. С. 82–85. (0,13 д. а.).

43. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Перспективи організації обліку технічних ресурсів у житловому будівництві. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. матеріалів XI Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Рівне, 12 травня 2022 р.]. Рівне: НУВГП, 2022. С. 265–268. (0,16 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,08 д. а.).

44. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Облік технічних ресурсів у будівництві: методичне забезпечення, організація цифровізації операцій. *Економіко-правові та соціально-технічні напрями еволюції цифрового суспільства*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Дніпро, 02 червня 2022 р.]. Том 1. Дніпро: УМСФ, 2022. С. 114–116. (0,16 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,08 д. а.).

45. Гуменна-Дерій М. В. Контроль за ресурсами у житловому будівництві: сучасні виклики та підходи. *Науковий простір України: сучасні виклики та загрози*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю [м. Вінниця, 20-21 жовтня 2022 р.]: у 2-х т. Т. 1. Ч. 2. За заг. ред. В. І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2022. С. 108–111. (0,20 д. а.).

46. Гуменна-Дерій М. В., Дерій В. А. Оцінка і облік втрачених Україною матеріально-технічних ресурсів під час війни. *Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Львів, 28-29 жовтня 2022 р.]. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2022. С. 24–26. URL: <https://oaz.conf.lviv.ua/> (0,22 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,11 д. а.).

47. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Аналіз і контроль за ефективністю використання матеріальних ресурсів на рівні окремих суб'єктів господарювання, громад. *Стратегія інноваційного розвитку аграрних формувань України: аналітико-прогнозний аспект*: матеріали IV Міжнар.

наук.-практ. конф. [м. Київ, 05-06 жовтня 2022 р.]. К.: НУБіП України, 2022. С. 55–58. (0,22 д. а., в т. ч. особистий внесок авторки – 0,11 д. а.).

48. Гуменна-Дерій М. В. Обліково-контрольні аспекти фінансових ресурсів у житловому будівництві. *Обліково-фінансова наука і практика: пріоритети розвитку та місія у воєнний час*: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Київ, 16 листопада 2022 р.]. Відпов. за вип. Ю. С. Бездушна. К.: ННЦ «ІАЕ», 2022. С. 148–151. URL: https://magazine.faaf.org.ua/images/stories/zb_conference/zb_conf_16-11-2022.pdf (0,18 д. а.).

49. Гуменна-Дерій М. В. Деякі аспекти обліку альтернативних технічних ресурсів у будівництві. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. матеріалів XII Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Рівне, 25 травня 2023 року]. Рівне: НУВГП, 2023. С. 379–381. (0,12 д. а.).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень антиплагіатної системи Unicheck Similarity Report. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Гуменної-Дерій Марії Василівни на тему «Облік і контроль за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами у будівництві: методологія, організація» відповідає принципам **академічної доброчесності**.

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення і результати дисертаційної роботи обговорювалися та одержали позитивну оцінку на 22 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах, а саме: III Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2014 р.); XII Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті» (м. Тернопіль, 2015 р.); XIII Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті»

(м. Тернопіль, 2016 р.); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2016 р.); V Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2018 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Соціально-економічні трансформації у розвитку держави» (м. Вінниця, 2021 р.); IX Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації» (м. Львів, 2021 р.); Міжнародному круглому столі « Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних викликів» (м. Тернопіль, 2021 р.); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір» (м. Тернопіль, 2021 р.); VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки» (м. Луцьк, 2021 р.); VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення» (м. Київ, 2021 р.); VII Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 115-річчю Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах інформаційного суспільства» (м. Київ, 2021 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління в умовах цифрової трансформації» (м. Рівне, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки» (м. Рівне, 2022 р.); XI Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції» (м. Рівне, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Економіко-правові та соціально-технічні напрями еволюції цифрового суспільства» (м. Дніпро, 2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю

«Науковий простір України: сучасні виклики та загрози» (м. Вінниця, 2022 р.); V Міжнародній науково-практичній конференції «Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства» (м. Львів, 2022 р.); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегія інноваційного розвитку аграрних формувань України: аналітико-прогнозний аспект» (м. Київ, 2022 р.); XIII Міжнародній науково-практичній конференції «Обліково-фінансова наука і практика: пріоритети розвитку та місія у воєнний час» (м. Київ, 2022 р.); XII Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції» (м. Рівне, 2023 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації. Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою українською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено грамотно з використанням наукової фахової термінології.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту. Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових публікаціях, а також відповідність дисертації вимогам пунктів 7, 8, 9 відповідно до порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 із затвердженням «Порядком присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» фаховий семінар рекомендує дисертаційну роботу Гуменної-Дерій Марії Василівни на тему «Облік і контроль за матеріально-технічними та фінансовими ресурсами у будівництві: методологія, організація», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та повністю відповідає паспорту спеціальності 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) (071 – Облік і оподаткування), прийняти до розгляду в

спеціалізовану вчену раду Д 58.082.03 Західноукраїнського національного університету.

Рекомендація дисертації спеціалізованій вченій раді. У результаті розгляду дисертації Гуменної-Дерій Марії Василівни та повноти публікації основних результатів дослідження

Ухвалили:

Рекомендувати спеціалізованій вченій раді Д 58.082.03 Західноукраїнського національного університету прийняти дисертаційну роботу до розгляду.

Рецензенти:

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри бізнес-аналітики
та інноваційного інжинірингу
Західноукраїнського
національного університету

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і
оподаткування Західноукраїнського
національного університету

Ярослав КРУПКА

докторка економічних наук,
професорка, професорка кафедри
економіки, обліку та оподаткування
Вінницького навчально-наукового
інституту економіки
Західноукраїнського
національного університету

Валентина ЯСИШЕНА